

Tsgħa ta lwa Pwal ŋa La Galat

Ga zgu

¹ Nana delewer na ná, i'i Pwal ta nzakway ka mnda ghunay ta vindaghunafta. Daga da mnduha a sagħa tsa nzakwa dā ka mnda ghunay ya wu, sana mndu a guli ta kladiktá lwani wa. I Yesu Kristi nda Lazglafta Da ta sli'aganaptá Yesu ma mtaku ya, ta ghunaftá i'i. ² Ta ga zgu inda zwanama ta nzaku kawadaga nda i'i hadna, ŋa inda kaghuni gwal zlgħay nda ŋuduf ta hadika Galat*. ³ Ka nza zđakatahudi nda zđakwa i Da mu Lazglafta nda Yesu Kristi kawadaga nda kaghuni. ⁴ Vərdá Yesu kaghəŋani ta vlatá ghəŋani ŋa mba-mafta ma dmakwa mu. Ka hlagamaptá ma na ghwadaka nzaku ta na zamana ná, manda ya kumaŋ Da mu Lazglafta. ⁵ Ŋa Lazglafta glaku ŋa kdekedzeŋ. Amin.

Turtuktuk Lfida Gwada

⁶ Ta ndərmim nda ndərmima yu, ka kuni gi mbədanatá hul ta Lazglafta ya ta hgantá kaghuni ma zđakatahuda Yesu Kristi, ka lagħwi da sna sana gwada. ⁷ Ka kahwathwatani ka lu gwaday na, had sana Lfida Gwada wa. Kəl yu ka mna tsaya ná, mamu sanlaha ma mnduha ta mbađa ghəŋ ghuni, ta kuma mbədanaftá Lfida Gwada† Kristi. ⁸ Ka i'i nda kaghuni wa! Ka lagħa sana

* **1:2** Ngha ta Slna gwal ghunay 16:6. † **1:7** Ngha ta 2:3-5, aya 12-14.

mndu, dər va na aŋni na tsi, dər duhwala Lazglafta ta luwa tsi, ka mna sana gwađa tskəm nda ya mnaghuna aŋni katsi ná, ka nza tsa mndu ya nda ksi'a. ⁹ Mnumna yu má mndani, wana yu ta vrəgliŋtá mnəglaghunata ndanana. Ka mnaghu-namna sana mndu ta sana gwađa tskəm nda ya snaŋ kuni da aŋni katsi ná, ka nza tsa mndu ya nda ksi'a.

¹⁰ Vani tama ná, ka zdəganata yu ta mnduha ka yu ta kəl yu ka mnay manda nana re, ari ka zdəganata yu ta Lazglafta a na? Zdəganata dā ta mnduha ta psə yu ra? Ka zdəganata dā ta mnduha ta psə yu katsi ná, nza a yu ka mnda ksanatá slna ta Kristi nda tsa wa.

Zbapzba Lazglafta ta Pwal ka mnda ghunay

¹¹ Zwanama dā, ta snaghunamsna yu kazlay: Nana Lfida Gwađa ta mnaghunata yu na ná, sabi da mnda səla a wu kə'a. ¹² Manda va tsaya ná, snaŋ da mndu a yu wu, mndu a guli ta taghadifta wa. Yesu Kristi ka ghəŋani ta gunidifta.

¹³ Nda sna kaghuni ta nzakwa dā ghalya ma nzakwa dā ma dina la Yahuda. Ma tsa fitik ya ná, si ta gay yu tiri ŋa Igliza Lazglafta, si ta kumay yu ta zadənatá həŋ. ¹⁴ Mataba kamtaghuha dā ná, mal i'i si ta ŋavata ka ksa dina la Yahuda. Hamha yu ta ghəŋa dā ka ksa dina dzidziha[†] dā.

¹⁵ Kulam nda tsa, zbuzba Lazglafta ta i'i daga ma nzakwa dā ma huda ma dā. Ka zdidiftá tsi ta hudi ka hgaftá i'i, ŋa ksa slnani. ¹⁶ Ka snidimtá tsi ta zwanani ŋa dza'a dā mna gwađa ta ghəŋani ŋa gwal kul nzakway ka la Yahuda. Ma tsa fitika

[†] **1:14** Slna gwal ghunay 8:3, 22:3-5, 26:9-11.

snidimtani ya, gi sli'af a yu ka laghwi dawantá hidaku da mndu[§] wa. ¹⁷ Sli'af a yu guli ka lafi da luwa Ursalima da guyaftá vgha nda gwal ta tinlaghutá nzakway ka gwal ghunay, ka i'i wa. Ka sli'af ta yu ka laghwi ta hadika Arabiya. Tahula tsa, ka vragaptá yu ka laghwi da luwa Damas. ¹⁸ Tahula vaku hkən tama, ka sli'af ta yu ka lafi da Ursalima na snantá Kefas, ka magatá yu ta fitik ghwanpdə hutaf* ga tan. ¹⁹ Had sanlaha ma gwal ghunay guyaf yu ta vgha nda hən wu, ta ghəna Yakubu zwanamani ma Mgham† Yesu yeya guyaf nni ta vgha nda tsi. ²⁰ Nana skwi ta vindi yu na ghuni ná, tsakalawi a wu, kahwathwata ya, ta kəma Lazglafta ta gwada yu.

²¹ Manda sli'af ta da ma luwa Ursalima, ka laghu yu ta hadika Siri nda ya ta hadika Silisi. ²² Ma tsa fitik ya, had ya nda sna ta i'i mataba Igliz ta hadika Zudiya wa. ²³ Gwada ta mnə lu ta ghəna da yeya snan hən kazlay: Tsa mndu si ta giri na amu ghalya ya kay ta mbədavaf ta ndana, ka mna gwada ta ghəna tsa Lfida Gwada si ta kumə tsi ta zadanata ya, ka hən. ²⁴ Manda snanta tan kazlay: Nda mbəda nzakwa da kə'a, ka zləzlvu hən ta Lazglafta ta ghəna da.

2

Pwal ma Ursalima

§ **1:16** Ngha ta Slna gwal ghunay 9:3-6, 22:6-10, 26:13-18. Aya 15: gray nda Isaya 49:1, Irmiya 1:5. * **1:18** Ngha ta Slna gwal ghunay 9:26-30, nda Yuhwana 1:42. † **1:19** Ngha ta Slna gwal ghunay 2:9, nda 15:13.

¹ Vaku ghwanƆdɛ fwaɖ tahula tsa, ka vrɛgladaftá yu da luwa Ursalima kawadaga nda Barnabas, ka kladanaftá Titus ta sɛla ɖá*. ² Kɛl yu ka vrɛgladafta ná, Lazglafta ta gunidɪntá tvi kazlay: La kɛ'a. Manda lafa ɖá, ka nzata yu kawadaga nda gwal ta nghɛ lu ka la mali ta ghɛɲa gwal zlgɛhay nda ɲuduf. Ka mnanantá yu ta hɛɲ ta gwada ta ghɛɲa Lfidá Gwada ya ta mnɛ yu ɲa gwal kul nzakway ka la Yahuda, kada kwala tsafaratá vgha ɖá, nda ɲavata ya ta ɲavata yu ma tsa slna ya nzata ka bɛtbɛt. ³ Titus gratá wawakwa ɖá ná, mnda la Grek ya. Had mndu ta walaɲtá mnanata kazlay: Ba tsaghatá fafaɖ kɛ'a nda tsi wa. ⁴ Sabsa gwada ta tsa fafaɖ kabga mamu sanlaha ma zwanama† ka ghwadak ta kɖikadamta nzamta mataba ɲni, ɲa ɖadza tsa fala'uwata vgha ɲni ma Yesu Kristi ya. Ta kumay hɛɲ ta niɲnista ka vu'a zlaha Musa. ⁵ Walaɲ a ɲni ta zlanantá tvi dɛr ka ki'a ta hɛɲ wu, kada ɲaghunata ɲni ta kahwathwata Lfidá Gwada.

⁶ Ama tsa gwal ta nghɛ lu ka la mali ta ghɛɲa gwal zlgɛhay nda ɲuduf ya ná, had sana skwi sganagha hɛɲ ta ghɛɲa tsa skwi ta taghu yu ya wa. Da i'i tada, dɛr má wa hɛɲ, kaskwa turtuk hɛɲ da i'i, kabga had Lazglafta ta gala mndu‡ wa. ⁷ Nziya nza tsi ná, grafgra hahɛɲ kazlay: Vlihavla Lazglafta ta slna dza'a mna Lfidá Gwada ɲa gwal kul nzakway ka la Yahuda, manda va ya mnana tsi ta Piyer ɲa dza'a da mnay ɲa la Yahuda ya kɛ'a. ⁸ Tsa Lazglafta ta ksa slna ma Piyer ta ghunafta da la Yahuda ya ná,

* **2:1** Slna gwal ghunay 11:30, 15:2. † **2:4** Ngha ta Slna gwal ghunay 1:7. Gray nda 1:6. ‡ **2:6** Gray nda Vrafta ta Zlahu 10:17.

va tsa Lazglafta ya ta ksa slna ma i'i, ta ghunaftá i'i guli da gwal kul nzakway ka la Yahuda. ⁹ Grafta i Yakubu nda Kefas nda Yuhwana ta nzakway ka gugudí mataba Igliz ta tsa zdákatahudí zdidín Lazglafta ya, ka zgwanatá hən nda Barnabas ɲa marantá guyatá wa taɲ nda aɲni. Ɗa dza'a aɲni tvə la Grek, ta dza'a hahəɲ tvə la Yahuda. ¹⁰ Ka havapta kuni ka gwal ka pɗu, ka hən yeya skwi mnaɲna hən. Ka magəŦ yu guli ta tsa slna ya.

Dvanaghata Pwal ta Kefas

¹¹ Manda lagha Kefas da luwa Aɲtakiya*, ka dvanaghatá yu ta kəma mnduha ta ghəɲa bədzaku ya maga tsi. ¹² Skwi ta magay ná, ta taɲtaɲ, ta zay Piyer ta skwi kawadaga nda gwal zlgħay nda ɲuduf ka gwal kul nzakway ka la Yahuda. Ma sana fitik tama, ka ghunadaptá Yakubu ta sana mnduha da aɲni. Manda bhadaghata tsa mnduha ya, ka tsagħutá Piyer ta vgha, kabga zləɲa gwada da la Yahuda. ¹³ Ka tsagħutá sanlaha ma la Yahuda ta nzakway ka gwal zlgħay nda ɲuduf ta vgha guli manda tsa ɲa Piyer ya. Ka dədamtá Barnabas guli da tsa ghwadaka ndana taɲ ya. ¹⁴ Nghay da ná, had tsa magakwa taɲ ya ta gra vgha nda Lfida Gwada wu, kəl yu ka dvanaghatá Kefas ta kəma mnduha kazlay: Ka si kagha ta nzakway ka la Yahuda, manda ɲa gwal kul nzakway ka la Yahuda ka ka ta nzaku, nzakwa a ka manda ɲa la Yahuda wu, kabgawu ta kəl ka ka mbla gwal kul nzakway ka la Yahuda ɲa nzaku manda ɲa la Yahuda na? ka yu.

Ŧ 2:10 Slna gwal ghunay 11:29-30.

* 2:11 Ngha ta Slna gwal ghunay 11:19-26.

Nda mba dər wa ta zlgħafta

¹⁵ Aḡni ná, la Yahuda 6uzul ḡni. Nza a aḡni ka gwal kul nzakway ka la Yahuda kul snaḡtá Lazglafta wa. ¹⁶ Dər má mantsa tsi, nda sna amu kazlay: Mndu ya ta nzakway tđukwa ta wa ira Lazglafta ná, tsaya mndu ta zlgħaftá Yesu Kristi, mndu ta maga skwi ta kumə zlahu Musa a wu kə'a. Tsaya tama kəl aḡni ka zlgħaftá Yesu Kristi ḡa nzakwa ḡni ka gwal tđukwa ta wa ira Lazglafta†. Tagħəḡa vəl magay ḡni ta skwi ta kumə zlahu Musa a wu, kabga had mndu dza'a nzata ka mndu tđukwa ta wa ira Lazglafta ma magayni ta skwi ta kumə zlahu Musa wa. ¹⁷ Aḡni ta nzakway ka la Yahuda, ta zbay ḡni ta nzakway ka gwal tđukwa ta ira Lazglafta nda ma zlgħafta ḡni ta Kristi. Tsa slaḡnagħa lu ka gwal dmaku ní, nu ká lu dza'a mnay? Dza'a maray tsaya kazlay: Ta vla mbraku ḡa dmaku Kristi nda tsa kə'a ra? Dər nekw, had tsaya mantsa wa. ¹⁸ Wya tsi, ka mbədglavambəda yu ka vrafta ta zlahuha ya si zlanava yu ghalya katsi ná, ksuxsa yu ta ghəḡa da nda tsa. ¹⁹ Zlahu ta dzatá i'i, kəl yu ka zlaḡtá zlahu ḡa nzakwa da nda hafu da Lazglafta. Ma zləḡaftá Kristi ta udza zləḡay ná, kawadaga mtuta yu nda tsi. ²⁰ I'i, kata hafay yu ta hafu katsi, i'i a ta hafay wa. Tsa Kristi ta nzakway ma i'i yeya. Ka ta nzaku yu nda hafu ma slu'uvgha da ndanana guli katsi, ta nzaku yu nda hafu ma zlgħay nda ḡuduf ma Zwaḡa Lazglafta ta đvutá i'i ka vlatá tsi ta ghəḡani ta gwada ta i'i. ²¹ Va a yu ta vzlaḡtá zđakatahudá Lazglafta wa. Ala ka laviḡlava lu ta nzakway ka mndu tđukwa tawa ira

† **2:16** Ngha ta Ruma 1:17, Zabura 143:2, Ruma 3:20, 22.

Lazglafta nda ma maga skwi ta kumə zlahu Musa ya katsi, had hayhaya mtuta mtu Kristi nda tsa tama wa.

3

Ka maga skwi ta kumə zlahu tsi, ka zlglafta nda ḡuduf a tsi

¹ Aya la Galat ksu skwi! Nya sughunus lu na? Ya wya maraghunamara yu tsidid ta Yesu Kristi ta mtuta ta udza zlanay. ² Ndanana ná, turtuk skwi ta dawanta yu da kaghuni: Nda ma magata ghuni ta skwi ta kumə zlahu Musa mutsafta kuni ta Sulkum nda ghuba re, ari ma snanta ghuni, ka zlglafta kuni ta Lfida Gwada ta mnə lu a na? ³ Nu ta ksuta kaghuni! Wya tinjal nda Sulkum nda ghuba zlafta kuni, ndanana tama ná, ta kumay kuni ta kdinta nda slna slu'uvgha rki? ⁴ Tsaw inda tsa skwiha ta slaghunaghata ya ná, ka batbat nzakwa tsi ra? Graf a yu kazlay: Ka batbat nzakwani ka'a wa. ⁵ Tsa Lazglafta ta vlaghunata Sulkum ta maga mazəzməha mataba ghuni ya ná, vəl magata ghuni ta skwi ta kumə zlahu Musa kəl tsi ka magaghunata re, ari vəl snanta ghuni ka zlglafta kuni ta Lfida Gwada a na?

Abraham ná, mndu ta zlglafta nda ḡuduf ya

⁶ Havakwahava ta nzakwa Abraham 6a! Nda vinda ma gwada Lazglafta kazlay: Ta Lazglafta fafta Abraham ta ghan kəl tsi ka nzakw ka mndu tdukwa ta kəma Lazglafta ka'a. ⁷ Nda tsaya tama na, dina ka snanta ghuni kazlay: Tsa gwal ta zlglafta Lazglafta kahwathwata ya ta nzakway ka zwana Abraham ka'a. ⁸ Ka gwada Lazglafta ghada

ta mnata ná, Lazglafta dza'a nanaftá gwal kul nza-kway ka la Yahuda ka gwal tdukwa ta wa irani ma zlglafta taŋ nda ŋuduf, ka'a. Ka Lazglafta ghada ta mnanatá Abraham guli na: «Dza'a tfanaghatfa yu ta wi ta inda mndəra mndu nda ma kagha*,» ka'a. ⁹ Mantsa tama, tfanaghatfa Lazglafta ta wi ta gwal ta zlglaftá Lazglafta manda Abraham ta zlglafta ya.

¹⁰ Inda gwal ta faftá ghəŋa taŋ ta maga skwi mna zlahu ná, nda ksi'a həŋ. Mantsa ya ná, nda vinda ma deftera Lazglafta kazlay: Nda ksi'a inda mndu kul kđanaftá inda skwiha ya nda vinda ma deftera zlahu kə'a. ¹¹ Nda tsala kazlay: Had mndu dza'a nzata ka mndu tdukwa ta wa ira Lazglafta kabga vəl magayni ta skwi ta kumə zlahu wu kə'a. Mantsa ya guli ná, nda vinda ma deftera Lazglafta kazlay: Mndu ta nzakway ka mndu tdukwa ma zlglay nda ŋudufani, dza'a nzata nda hafu kə'a. ¹² Had skwi ta guyanaftá zlahu nda zlglay nda ŋuduf wa. Ka zlahu katək na: «Inda mndu ta ksatá inda tsa zlahuha ya ná, nda tsi dza'a nzata tsi nda hafu†» ka'a.

¹³ Kristi ta varagamapta ma tsa ksi'a zlahu ya, kabga niŋna lu ka ksi'atá mndu ŋa da manaka amu. Ka lu vindafta ma gwada Lazglafta na: «Inda mndu zləŋaf lu ta udzu‡ ná, nda ksi'a,» ka'a. ¹⁴ Mantsa ya maguta tsi, kada mutsafta gwal kul nzakway ka la Yahuda ta tsa tfawi tfanava lu ta

* **3:8** Ngha ta Zlrafta 15:6, Ruma 4:3, aya 7: Ruma 4:16, aya 8: Zlrafta 12:3. † **3:12** Ngha ta Vrafta ta zlahu 27:26, Habakuk 2:4, gray nda Ruma 1:17, aya 12: ngha ta Zlahu 18:5, Ruma 10:5.

‡ **3:13** Ngha ta vrafta ta Zlahu 21:23.

Abraham ya nda ma Yesu Kristi. Tsaya tama dza'a kəl amu ka mutsafta nda ma zlgħay nda ɲuɖuf ta Sulkum tanaf Lazglafta ta imi ta sləməɲ ya.

Ta ta imi ta sləməɲ nda zlahu

¹⁵ Zwanama ɗa, ka graghunaf gra yu nda va skwi ta magaku da mnduha ɓa: Ka lagħa mnduha his ka dzraftawi ka thaftá dzvu taɲ tida katsi ná, haɗ wa sana mndu ka ɓadziɲta dər ka sganaghata ta ghəɲa tsa dzratawa taɲ ya guli wa. ¹⁶ Manda va tsaya nzakwani da Lazglafta guli. Ɗa Abraham nda zivrani tanafta Lazglafta ta imi ta sləməɲ. Vindaf a lu kazlay: Ɗa Abraham nda zivirhani Š kə'a manda skwi nda ndəgha həɲ wa. «Nda zivrani ka lu,» tsaya ta nzakway turtuk, ka Kristi. ¹⁷ Skwi ta kumə yu ta mnay ná, dzrafdzra Lazglafta ta wi nda Abraham. Ka zatá lu ta vaku fwad dər mək nda hkən mbsak. Tahula* tsa kada sabi gwada ta zlahu. Tsaya tama na, laviɲ a tsa zlahu ya ta ɓadziɲtá tsa dzratawi dzraf Lazglafta nda Abraham ya wa. Laviɲ a ta ɓadziɲtá tsa imi tanaf Lazglafta ta sləməɲ ya guli wa. ¹⁸ Ka si dza'a vlay Lazglafta ta za həga ɲa mndu, kabga vəl magatani ta skwi ta kumə zlahu katsi ná, mutsuglavata a ma ta ta imi ta sləməɲ ɲa mndu wa. Tsaw tama ná, ma tsa tanafta tanaf Lazglafta ta imi ta sləməɲ ta Abraham ya mutsafta tsi ta tfa wi.

¹⁹ Ka si mantsa tsi tama, kabgawu kəl Lazglafta ka vlatá zlahu? Vlaɲnavla, kabga ɲa snanɲa ɲni ta skwiha ya kul zdəganata. Ɗa fitik kwitikw vlaɲnata tsi ha ka sagħa tsa fitik dza'a kəl tsa zivir dza'a

Š 3:16 Ngha ta Zlrafta 12:7. * 3:17 Ngha ta Sabi 12:40.

sabi ma Abraham, tanaf tsi ta imi ta sləmən̄j ya ka sagha. Duhwalha Lazglafta ta klaktá tsa zlahuha ya nda ma sana mndu ta nzakway mataba† mnduha nda Lazglafta. ²⁰ Mataba mnduha his ta nzakwa mndu matabu tazlay, ama had mndu ta nzakway matabu ma fitika tanafta Lazglafta ta imi ta sləmən̄j‡ ta Abraham wa.

Nu ta magə lu nda zlahu

²¹ Tsa ta ta imi tanaf Lazglafta ta sləmən̄j ya ná, zdəgana a ta zlahu nda tsa tama rki na? Mantsa ya a dəkdek wa! Ka si má mamu zlahu ta laviŋta vlatá hafu ta mnduha katsi ná, ma laviŋlava ta nanaftá mnduha ka gwal tdukwa ta wa ira Lazglafta guli. ²² Má ŋa nzakwani mantsaya na: «ksamksa dmaku ta inda mnduha ma dzvani,» ka lu vindafu ma gwada Lazglafta. Nda nza mantsa ya, kada vlata Lazglafta ta tsa ta ta imi ta sləmən̄j taf tsi ta sləmən̄j ya ŋa gwal ta zlgħaftá Yesu Kristi. Ta ghəŋa vəl zlgħafta taŋ kwen̄kwen̄ dza'a kəl tsi ka vlatá həŋ.

²³ Ta kul sagha gwada ta zlgħay nda ŋuduf ná, nda nza zlahuha manda gwal ta ngha aŋni tsam tsi. Zlahu ta ngha aŋni ha ka sagha fitika gunan̄nan̄ta Lazglafta ta tva gwadata zlgħay nda ŋuduf. ²⁴ Mantsa ya ná, zlahu ta nzakway ta ngha aŋni ha ka sagha Kristi, kada nzakwa ŋni ka gwal tdukwa ta wa ira Lazglafta nda ma zlgħay nda ŋuduf. ²⁵ Ndanana manda sagha gwada ta zlgħay nda ŋuduf, ta had walglan̄ta ŋni ta nzata mista zlahu wa.

† **3:19** Ngha ta Slina gwal ghunay 7:53. ‡ **3:20** Gray nda Vrafta ta Zlahu 6:4.

²⁶ Kaghuni demdem, nda nza kuni ka zwana Lazglafta ma zlglafta ghuni ta Yesu Kristi. ²⁷ Kaghuni demdem, magaghunafmaga lu ta batem ma ndi'atá vgha ghuni nda Kristi, kada klaftá kuni ta sadani. ²⁸ Ma tsaya tama, ta had skwi ta dganatá la Yahuda nda la Grek wu, had skwi ta dganatá vu'a nda mndu kul nzakway ka vu'a wu, had skwi ta dganatá zgun nda marakw wa. Kaghuni demdem, kaskwa turtuk kuni ma ndi'atá vgha ghuni nda Yesu Kristi. ²⁹ Kaghuni, ka si nda ndi'a vgha ghuni nda Kristi, nda nza kuni ka zivra Abraham nda tsa, mutsafmutsa kuni ta za həga ya tanaf Lazglafta ta imi ta sləmən§.

4

Vu'a a wu, Zwanə Lazglaftaya

¹ Wya skwi ta kumə yu ta mnay: Ka ta ka zwanə mndu dza'a za tsa həga ya, had skwi ta dganata nda vu'a dər má nani inda skwi wa. ² Ma tsa nzakwani ta ka zwanə ya ná, ta snanasna ta nja gwal ta nghapta ka tsatsi, nda nja gwal ta nghapta ka tsa huzlahani ya tani, ha ka lagha ta tsa fitik tsaf dani ya. ³ Manda va tsaya nzakwani da amu guli. Ma fitika nzakwa amu ka zwani ta kul sagha gwada ta Kristi ná, ta ga vu'a skwiha ta ga mgham ma na ghəŋa hadik* na amu. ⁴ Ama magatá tsa fitik ya, ka ghunagata Lazglafta ta zwanəni. Marakw ta yagata ma saghani, ka nziŋtá tsi mista zlahu Musa, ⁵ kada varagapta tsi ta gwal ta ga vu'a mista tsa zlahu ya, kada nuta nni ka zwana Lazglafta.

§ 3:29 Gray nda Ruma 4:13. * 4:3 Ngha ta 4:9, Kwelasuha 2:8, 20.

⁶ Na maraṅta kazlay: Zwanani kuni kə'a, ka ghunagatá Lazglafta ta Sulkuma zwanani da ṅudufamu. Tsa Sulkum ya ta mnay kazlay: Aba! Da†! kə'a. ⁷ Tsaya tama ná, nza a ka ka vu'a wu, zwanani ka. Ka nda nza ka ka zwanani, nda nza ka ka mnda za həga ma zdakatahuda Lazglafta.

Dasuwa ka la Galat da nzəglaku həṅ ka vu'a

⁸ Ghalya ma fitika kwala ghuni kul snaṅtá Lazglafta, vu'a skwa wuyay kul nzakway ka vərda† Lazglafta si ta gə kuni. ⁹ Ndanana tama, manda snaṅta ghuni ta Lazglafta, ta snaṅtá Lazglafta ta kaghuni ná, waka kuni ta vrəglaghuta mista sana skwiha kul had mbrakwa§ taṅ, kul had rəga taṅ, kul had hayhaya ta na? ¹⁰ Ta fafa kuni ta ghəṅa ghuni ka wara sana vaghuha, nda sana tiliha, nda sana fitikha, nda sana vakuha*! ¹¹ Ta vlihatá zləṅ skwi ta magə kuni. Manda skwi ka bətbət tsa slna da magaghuna yu ya, ka yu.

¹² Zwanama da, wyawa dzvu, nzawanza manda i'i, manda ya nza i'i manda kaghuni ya. Had dmaku giha kuni wa. ¹³ Nda sna kaghuni, ma zlafta da ta mnaghunatá Lfidá Gwada ná, ma daṅwa yu. ¹⁴ Anj mndani, tsa daṅwa da ya ná, ghwadaka daṅwa ya. Nduk nda tsa, mbida a kuni ta i'i wu, vziđ a kuni wa. Katək ná, manda tsu'a duhwala Lazglafta tsu'afta kuni ta i'i, manda tsu'a Yesu Kristi ka kuni tsu'aftá i'i. ¹⁵ Ga tsa rfu si ta rfu kuni ghalya ya? Nu ta magay ndanana kul had kuni ta rfu? Grafgra yu kazlay: Ma tsa fitik ya, ka má

† **4:6** Ngha ta Markus 14:36, Ruma 8:15, gray nda aya 5-7 Ruma 8:15-17. ‡ **4:8** Ngha ta 1 La Kwareṅt 8:4-6. § **4:9** Ngha ta 4:3.

* **4:10** Ruma 14:5, Kwalasuha 2:16-23.

si ta magaku tsi ná, má tsatsakwaslap tsakwasla kuni ta ira ghuni ka vlihata kə'a. ¹⁶ Nda nza yu ka ghuma ghuni ndana, kabga vəl mnaghunata da ta kahwathwata rki?

¹⁷ Tsa mnduha ya ná, ta navaŋa həŋ ka naghunata, ama nda tvani a wa. Ta kumay həŋ ta dgaghunata nda i'i, kabga ŋa navaŋa ghuni mista taŋ. ¹⁸ Dina navaŋa, ka nda tvani tsi. Inda fitik katsi tama guli, ma kzlə lu ta nzakwa da mataba ghuni kada magay.

¹⁹ Zwana da, ta basəgəltá vgha yu ta ghəŋa kaghuni manda marakw ta basa yaku, ha ka ng-havata Kristi dar ma kaghuni. ²⁰ Ndanana ná, ta kumay yu ta nzavaghunata kada sənəŋta yu ta skwi ŋa mnaghunata, kabga kbidifk6a kuni katakata.

Nzakwa i Hadzara nda Sara

²¹ Na kaghuni ta kuma nzaku mista zlahu ná, mnihawa mna, sna a kuni ta skwi ta mnə tsa deftera zlahu ya rki na? ²² Ká lu vindafta ta ghəŋa Abraham na: Mutsafmutsa ta zwani his, pal nda marakw ka vu'a, pal nda marakw kul had ka vu'a. ²³ Tsa zwaŋa tsa marakw ka vu'a ya ná, nda ndana slu'uvgha tsaya. Tsa zwaŋ ya tsa marakw kul had ka vu'a ya guli ná, manda ya tanaf Lazglafta† ta imi ta sləməŋ tsaya. ²⁴ Ma tsa skwi ta luta ya ná, mamu klatá ghəŋa skwiha his mida, kabga tsa mi'aha his ya ná, dzratawi his ya. Taŋtaŋa dzratawi ná, ta ghwá Sinay. Ka vu'a ta ya tsatsi ta zwani. Tsaya ta nzakway ka Hadzara. ²⁵ Tsa Hadzara ya ta nzakway ka ghwá Sinay ta

† 4:23 Zlrafta 16:15, 21:2. Aya 23: Zlrafta 17:16, Ruma 9:7-9.

hadika Arabiya. Nda luwa Ursalima[†] gitana ta gra lu, kabga tsatsi nda zwanani tani vu'a həŋ. ²⁶ Ursalima ya ta luwa ná, nza a ka vu'a wu, tsaya ta nzakway ka mamu ta amu. ²⁷ Nda vinda ma deftera Lazglafta kazlay:

Rfa ta rfu, kagha dzəghəŋ ta kul yanaghutá zwaŋ!
Rfa ta rfu, ka hayaya ka ta hayayə, kagha ta kul
walaŋta ɓasa yaku ya,

kabga mal ndəghata zwana marakw vziŋ zə'ala§
taŋ,

ka ŋa marakw ya ta nzaku nda zə'ala taŋ kə'a ya.

²⁸ Zwanama ɗa, kaghuni zwana ta ta imi ta sləməŋ manda nzakwa Izak ya. ²⁹ Ma tsa fitik ya, tsa zwaŋ ya lu ma ndana slu'uvgha ya si ta giri ŋa tsa zwaŋ ya lu manda ya kumaf Sulkum ya. Ta manda tsaya nzakwani kulam gita. ³⁰ Tsaw ká lu vindafta ma deftera Lazglafta na: Ghzliŋghzla ta tsa marakw ka vu'a ya nda zwaŋani tani, kabga had zwaŋa marakw ka vu'a dza'a za həga nda zwaŋa marakw kul nzakway ka vu'a* wu kə'a. ³¹ Mantsa tama zwanama, nza a amu ka zwana marakw ka vu'a wu, zwana marakw kul nzakway ka vu'a amu.

5

Plimispla Kristi

¹ Plimispla Kristi, ŋa kwala mu nzəglaku ka vu'a mista zlahá Musa. Mantsa tama, dihavawadiha, yaha lu nglighunista ka vu'a. ² Ka i'i Pwal ta mnaghunata ná, ka tsaŋnatá fafaɗ ta kumə ŋni ka

[†] **4:25** Gray nda Mata 23:37, Lukwa 13:34. § **4:27** Isaya 54:1.

* **4:30** Aya 29: gray nda Zlrafta 21:9, aya 30: Ngha ta Zlrafta 21:10.

kuni katsi ná, haď sana skwi ghzlaghuna Kristi nda tsaya tama wa. ³ Ka yu tata mnəgəлта ɲa inda mndu ta kuma tsanata lu ná, nda fa vghani ɲa maga inda skwi ta kumə zlahu guli nda tsa. ⁴ Inda tsa kaghuni ta zba nzaku tďukwa ta wa ira Lazglafta nda ma zlahu ya, tsaghu tsa kuni ta vgha nda Kristi, bəghapbəgha kuni ma zďakatahuda Lazglafta. ⁵ Aɲni ná, nda fa ghəɲa aɲni kazlay: Namaƒna Lazglafta ka mndu tďukwa ta wa irani, kabga vəl zlglafta mu ta Kristi nda ɲuďuf kə'a. Tsaya skwi ta kzlə amu nda ma mbrakwa Sulkum. ⁶ Ka nda ndi'a mndu nda Yesu Kristi katsi, dər nda tsa fafaďani, dər tsa a tsi wu, haď ghzliwani wa. Zlglafta nda ɲuďuf, ka mara tsa zlgħay ya nda ma dʋutá sanlaha vərďa skwi.

⁷ Ya si ta dza'a ta kəma ta kəma kuni ní, wa ta pyaftá kaghuni ka snatá ɲa kahwathwata na? ⁸ Tsa nana kaghuni nanaf lu ya ná, da Lazglafta ta hgaftá kaghuni a sagha tsi wa. ⁹ «Ksita ta is ta ɲlanaftá hupu* demdem.» ¹⁰ Nda sna yu kazlay: Haď fitik dza'a dganata kaghuni ta ɲa ghuni ndanu nda ɲa dā wu kə'a, kabga nda guya mu ma Kristi. Nda sna yu guli kazlay: Tsa mndu ta kladamtá hwazlaďaku da taba ghuni ya, dər má kinawu nzakwa tsa mndu ya, dza'a tsanaghatsa Lazglafta ta guma kə'a.

¹¹ Zwanama dā, i'i, ka si tata gďata ta mnay kazlay: dīna tsatá fafaď kə'a yu katsi ya ní, kabgawu ta kəl mnduha ka giri ɲa dā tama? Haď tsa mtuta mtu Kristi ta udza zləɲay ya dza'a nzakway ka tuthun wa. ¹² Inda tsa gwal ta hwazlaďa kaghuni

* 5:9 Gray nda 1 La Kwareɲt 5:6.

ya ná, ka hærðin hærða hæn ta vgha tañ, ka nzakwa hæn daghæra'!

¹³ Zwanama dá, hgaghunahga Lazglafta ña kwala ghuni nzakway ka vu'a zlahu. Ala ka si mantse tsi, ma klaf kuni ta tsa plata vgha ghuni ya ka skwi ña dza'a ghuni maga skwi ta kumə slu'uvgha. Katæk ná, ðvuvuswadva ta vgha ghuni, ka katuvusta kuni ta vgha ghuni mataba ghuni.

¹⁴ Inda zlahu ná, ma gwada turtuk gwamta tsi ta vgha, ta mnə lu kazlay: Dvudva ta mnda səla manda va ya ta ðvuta ka ta ghəña gha†kə'a ya.

¹⁵ Ama ka si ta hihi'iduvta vgha, ka kwahuvustá vgha kuni mataba ghuni manda ña nimtak katsi ná, ðaswa ká kuni da zadánata kuni ta ghəña ghuni.

Zlanawa Sulkum ka pgha tsi ta kaghuni ma nza-kwa ghuni

¹⁶ Skwi ta mnaghunata yu ná, nzawanza ta nzaku manda ya ta kumə Sulkum. Ka mantse ka kuni nzaku, hað kuni dza'a walglan̄ta laghu maga skwi ta kumə slu'uvgha wu, ¹⁷ kagba va a slu'uvgha ta skwi ta kumə Sulkum ta magay wu, va a Sulkum ta skwi ta kumə slu'uvgha ta magay guli wa. Ta zlerðawi hæn ma vgha tañ. Tsaya kwal kuni kul lavin̄ta maga skwi ya ta kumə† kuni ta magay.

¹⁸ Ka Sulkum ta pgha kaghuni katsi, ta hað kuni mista zlahu Musa wa.

¹⁹ Ma ðifa a skwiha zðəgana magay ta slu'uvgha wu, wya hæn: Maga sli'in̄sli'in̄, hliri, maga skwa hula, ²⁰ wuya skwi, maga mndu nda ghwani,

† 5:14 Zlahu 19:18. ‡ 5:17 Gray nda Ruma 7:14-23.

nzaku ka ghuma, zlerɗawi, draku, ɓasa ɗuduf, ɗva ghəŋ, daga vgha, kwal kul guya ghəŋ, ²¹ hara'utiri, ghuyaku, nda hambala vgha ɗa ghuyaku ka maga sli'insli'in, nda pɗakwa sanlaha ma skwiha manda tsaha ya. Ka yu ta mnəglaghunata manda va ya ghada yu ta mnuta ná, haɗ mndərga gwal ta maga tsa skwiha ya dza'a lami da ga mghama Lazglafta wa.

²² Ama, wya skwiha ta yaganapta Sulkum nda ghuɓa: Dvutá mndu, nzata nda rfu, nzata nda zɗaku, nzata nda ksa ɗuduf, nzaku ka ɗərma mndu, maga skwi ɗina, nzaku tɗukwa, ²³ nzaku leɓtekwa, wara ghəŋ. Haɗ zlahu nda gwada ta ghəŋa tsaha ya wa. ²⁴ Gwal ta nzakway ka ɗa Yesu Kristi ná, dzadza hahəŋ ta udza zləŋay ta skwiha ta kumə slu'uvgha, nda ghwadaka skwiha kavghakavgha ta mamə həŋ. ²⁵ Ka si Sulkum ta vlamata hafu katsi, zlanama Sulkum ka pgha tsi ta amu guli. ²⁶ Ma glə mu ta ghəŋ! Ma zbə mu ta gwada da mndu, ma drə mu ta draku guli.

6

Skwi sləgaf mndu, tsaya dza'a tsi tskay ta vwah

¹ Zwanama ɗa, ka nda nghan kuni ta mndu ta maga skwi kul ɗinaku katsi, kaghuni ta pghu Sulkum ya, vranakwavra ta vərɗa tvi, ama ɗasuwa ka kuni magay. Dasuwa ka vərɗa kagha guli da ksutá tsi ta kagha. ² Katuvuswa vgha ma kərta ndəgaku sani nda sani. Ma magay ghuni mantsa ya, dza'a nzakwa kuni ka gwal snatá zlahu Kristi. ³ Ka haɗ mndu taɓta i'i wu, ka mndu tsaw ta slaf a ka sana skwi kay guli wu ná, nana ghəŋani ta nanə tsi. ⁴ Kinawu nzakwa ɗa ɗa ma slna ná, ká inda

mndu ngha slnani. Tsaya dza'a kəl tsa mndu ya ka rfa ghəṅani, nda sanlaha a dza'a laghwa tsi gray wa. ⁵ Na ghəṅani ta maga mndu ta inda skwi.

⁶ Ka kla a kla mndu ta taghanata lu ta gwada Lazglafta, ta skwi mataba inda skwihani, ka vlay ṅa mndu ta taghanata.

⁷ Yaha kuni nanə́tá ghəṅa ghuni. Had Lazglafta ta zlanṭá mndu ta nənḅay wa. Ka nu sləga* mndu ya ná, tsaya dza'a tsi tskay guli. ⁸ Ka ṅa slu'uvgha sləga mndu katsi, ṅa slu'uvgha dza'a tskə tsi, ṅa zadamtani mida. Ala ka ṅa Sulkum sləga mndu, ṅa Sulkum dza'a tsi tskay, ta nzakway ka hafu ṅa kdekeden. ⁹ Ma zlan mu ta maga skwi dina, ma rwu mu ta vgha, kabga dza'a tskay mu saghar fitikani. ¹⁰ Mantsa tama, ta tseke'luwa ná, magama maga ta skwi dinaḍina ṅa inda mndu. Katkatatani ṅa zwanama mu ma zlgħay nda ṅuduf.

Ga zgu

¹¹ Nghawa ndandaghula'atá na vindi na 6a! Nda dzva ḍa vindafta yu. ¹² Tsa mnduha ta kuma mblaftá kaghuni ka tsa fafaḍ ya ná, ta kumay həṅ ta ghubay mnduha ta həṅ. Skwi kəl həṅ ka magay mantsa ya ná, wara ghuyay tan ta ḍanwa ta gwada ta udza zləṅay Kristi ya. ¹³ Vərḍa tsa gwal nda ḍatsa fafaḍa tan ya ná, had həṅ ta maga skwi ta kumə zlahu wa. Ta kumay həṅ ta ḍatsata ghuni ta fafaḍ, ṅa ghubay tan ta ghubakwa tan ta ghəṅa ḍatsatá fafaḍa ghuni. ¹⁴ I'i taḍa, ta ghəṅa mtuta mtu Mgham Yesu Kristi ta udza zləṅay yeya ta ghubə yu ta ghubakwa ḍa. Ma tsa mtutani ta udza

* **6:7** Ngha ta Ayuba 4:8, Mahdihi 22:8, Huseya 8:7.

zləŋay ya, mtuta skwi ta kumə slu'uvgha ma i'i, ta mtuguduŋta i'i guli ta skwi ta kumə slu'uvgha. ¹⁵ Tsatá fafaď ná, sana skwi a wu, kwal kul tsatá guli ná, sana skwi a wa. Nzata mndu nda hafu vlama Lazglafta, na mali ma skwi. ¹⁶ Ka nza zďakwa Lazglafta nda tawa hidahidani ta ghəŋa inda gwal ta snatá na skwi ta taghə yu na. Mantsa ya guli ta ghəŋa gwal ta nzakway ka vərďa Isra'ila Lazglafta.

¹⁷ Ta hula tsa tama, yaha mndu walglan̄ta didiptá vgha, kabga mivid' ya ta vgha ďa ta maray kazlay: N̄a Yesu Kristi yu kə'a.

¹⁸ Zwanama ďa, ka nza zďakatahuďa Mghama mu Yesu Kristi kawadaga nda kaghuni! Amin.

Deftera Lfida Dzratawi New Testament in Hdi

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hdi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hdi

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

f257b780-c0dd-5cce-9b20-430484439898